

[Elisabeth Bruun Olesen]

kelighed. Det er kvindearbejdsløsheden i Danmark et godt eksempel på, og det samme gælder den takt, hvori vi får flere kvinder ind i råd og kommissioner. Det er ikke imponerende, at andelen er gået frem fra 8,2 pct. til 11,4 pct.

Så bliver der sagt af flere: ja men vi skal kun have kvalificerede kvinder ind. Her vil jeg spørge: hvad er kvalifikationer? Hvem er det, der skal bedømme dem? Er det mænds kvalifikationer, der er afgørende? Det er de i dag, og måske skulle man prøve at tænke på, at kvalifikationer også er noget andet. De erfaringer, kvinder har som kvinder, er også kvalifikationer. Samtidig skal kvinder, der arbejder i græsrodsarbejdet i Danmark, i kvindehusene, bruge uanede mængder af tid og kræfter på at fremskaffe penge fra det offentlige til et arbejde – tid og kræfter, som de kunne bruge meget bedre på kvindearbejdet i stedet for.

Der har været udtrykt en form for bekymring fra flere politikere med hensyn til, at kvindekongressen i Nairobi ikke må politiseres, men tingene fungerer ikke sådan. Man kan ikke adskille kvindepolitik og politik. Det er politik at klare kvinders arbejdsløssituation, det er politik at få en ny økonomisk verdensorden, det er politik at få skabt fred i verden. Derfor er det ikke et mål i sig selv at afpolitiserer kongressen.

Til slut vil jeg sige, at også vi kan støtte socialdemokratiets dagsordensforslag.

Kofod-Svendsen (KrF):

Jeg vil gerne begynde med at takke statsministeren og arbejdsministeren for deres redegørelser og vil med det samme sige, at mit parti kan tilslutte sig den dagsorden, der er fremsat af fru Helle Degn.

Så vil jeg stille spørgsmålet: hvor er ulighederne mellem kvinder og mænd størst? Hvor foreligger de store kvindeproblemer, i i-landene eller i u-landene? Så afgjort i u-landene. Derfor vil jeg her fokusere på kvindernes situation i den tredje verden. Jeg er meget enig i fru Lone Dybkjær's bemærkninger om, at vi især skal rette opmærksomheden mod u-landskvindernes vanskelige situation og se på, hvad vi fra vestlig side kan gøre for dem for at forbedre deres situation.

På dette punkt er jeg lidt skuffet over Ole Bang-udvalgets betænkning fra 1982. I Ole

Bang-udvalgets betænkning er der et kort afsnit, side 117–119, om kvindespørgsmålet, om bistand til kvinder. Det falder i to dele, en beskrivende del og en del omfattende udvalgets konklusioner, og her må man erkende, at analysen er meget summarisk, og at konklusionen ikke er præget af den største nytænkning. Det er rigtigt, at der i bistandsprojekterne i særlig grad skal sættes ind med aktiviteter, der kan oplyse og uddanne kvinderne i de fattige befolkningsgrupper; som eksempel nævnes sundhedsprojekter. Det er også væsentligt, at man i fremtiden er mere opmærksom på, at bistandsprojekter ikke utilsigtet får negative virkninger for målgruppens kvinder.

Men jeg synes, at Ole Bang-udvalget kunne have været mere i offensiven. Her synes jeg der er et punkt, hvor Danmark kunne have ydet mere inden for kvindetåret. Ole Bang-udvalget burde i højere grad have taget udgangspunkt i kvindernes egen arbejdssituation. De projekter, man satses på, må tilpasses kvindernes daglige tidsskema og placeres nær hjemmet. Der er især brug for projekter, der med udgangspunkt i kvindernes egen arbejdssituation kan effektivisere kvindernes landbrugsarbejde ved indførelse af hensigtsmæssig teknologi, give dem adgang til relevant uddannelse, lette deres arbejdsbyrde og sikre dem adgang til jord, kredit og konsulentbistand. Der er f.eks. brug for småbrønde, for skovprojekter, der letter kvindens mulighed for at få brændsel, for metoder til opbevaring, tilberedning og sammensætning af fødevarer, ja, for konsulentarbejde, der i særlig grad henvender sig til de kvinder, der arbejder i landbrugssektoren.

Jeg mener også, vi må erkende, at vi har ydet en u-landsbistand gennem projekter, som især har fremmet mandens udvikling, og som har distanceret kvindens udvikling fra mandens udvikling. Denne højteknologiske udvikling tror jeg også er en af årsagerne til den store sultkrise, vi oplever, hvor det har været industrien og mændene, man har satset på, og så har man glemt landbrugets udvikling. Det mener jeg at Danmark må erkende og være med til at forbedre i de kommende år.

Når det gælder situationen herhjemme, vil jeg især sige lidt om arbejdsmarkedssituationen. Jeg mener, at arbejdsmarkedet skal tilpasses den kendsgerning, at begge ægtefæller